בהר-פסח שני תשפ"ד

אשי ישראל

השיעור השבועי מפי מורינו
הרה"צ רבי יצחק לעזער שליט"א
בעל מחבר - תוך הנחל ושיחות מוהרא"ש

גיליון תי"ז

ניתן להאזין לשיעור בכל יום רביעי בשעה 22:10 בטלפון:077-2612984 שלוחה 9

נֶאֱמַר בְּעֵת סְעוּדַת "פֶּסַח שֵׁנִי" תשפ"ד,
בְּתוֹכֵבִי יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ

חַסְדֵי ה' יִתְבָּרַךְ, זָכִינוּ לְהִתְקַבֵּץ כָּאן, עַל־יַד **שְׁרִיד בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ** – שֶׁיִּבָּנֶה בִּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ, וְזָכִינוּ לָשֶׁבֶת יַחַד בִּסְעוּדַת **"פֶּסַח שֵׁנִי"**, וְעָלֵינוּ לָדַעַת, שֶׁאָכֵן כָּל מַה שֶּׁאֲנַחְנוּ עוֹשִׂים בְּמֶשֶׁךְ כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ בִּכְלָל, וּבְכָל יְמוֹת הַשָּׁנָה וְהַשָּׁבוּעַ בִּפְרָט, בְּעֵת שֶׁאָנוּ עֲדַיִן מְחַכִּים וּמְצַפִּים לִבְנְיַן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, כָּל הָעֲשִׂיָּה הִיא בְּגֶדֶר **"כְּאִלּוּ"**, אֲבָל אֵצֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בַּשָּׁמַיִם, הַ**"כְּאִלּוּ"** הַזֶּה חָשׁוּב **מְאֹד מְאֹד**, וְזֶה נֶחְשָׁב כְּמוֹ שֶׁקִּיַּמְנוּ בְּפֹעַל מַמָּשׁ, בִּבְחִינַת (הוֹשֵׁעַ יד, ג) **"וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ"**.

אֵצֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא חָשׁוּב הַכְּפוּפִים, הָרְצוֹנוֹת וְהַתְּפִלּוֹת שֶׁל נִשְׁמָה מִיִּשְׂרָאֵל! וּבְפֶרֶט כְּשֶׁכֻּלָּם מִתְקַבְּצִים יַחַד, וּמַרְאִים מַהִי 'אַחְדוּת', וְשֶׁזֶּה הָרָצוֹן שֶׁלָּנוּ, וּלְזֶה אֲנַחְנוּ מְצַפִּים וּמְחַכִּים, בִּבְחִינַת **"אֲחַכֶּה לּוֹ בְּכָל יוֹם שֶׁיָּבוֹא"**, וְהָרְאָיָה – שֶׁאֲנַחְנוּ עוֹשִׂים אֶת הַכֹּל בְּתוֹר **"פּוֹעֵל דִּמְיוֹנִי"** – 'כְּאִלּוּ', אֲבָל בַּשָּׁמַיִם, הַ'כְּאִלּוּ' הַזֶּה נֶחְשָׁב כְּמוֹ קִיּוּם הָעִנְיָן בְּפֹעַל מַמָּשׁ! כִּי אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת מַה שֶּׁאֶפְשָׁר, לֹא שֶׁאָדָם יֵשֵׁב בְּבֵיתוֹ לְלֹא שׁוּם פְּעֻלָּה... **אֶלָּא אֲנַחְנוּ מַרְאִים אֶת הָרְצוֹנוֹת שֶׁלָּנוּ!**

שֶׁזֶּה בְּעֶצֶם כָּל הָעִנְיָן שֶׁל **"פֶּסַח שֵׁנִי"**, שֶׁנִּקְרָא בִּדְבְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מִשְׁנָה רֹאשׁ הַשָּׁנָה א, ג, וְעוֹד) "פֶּסַח קָטָן" אוֹ "פֶּסַח זְעִירָא" (חֻלִּין קכט:): **הָיוּ אֲנָשִׁים שֶׁלֹּא וְתֵרוּ: חֵם חֲרֵי הָיוּ בְּדִיּוּק כְּמוֹ אֲנַחְנוּ – "בְּדֶרֶךְ רְחוֹקָה" אוֹ "טְמֵאִים לָנֶפֶשׁ", כָּל אֶחָד בְּעִנְיָנוֹ... וְלֹא זָכוּ לַפֶּסַח הָרִאשׁוֹן, אָז הָיוּ יְכוֹלִים לְהַגִּיד: "מַה יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת? כְּמַפַּסְתִּי, לֹא יָכֹלְתִּי"... הָאֲנָשִׁים הָהֵמָּה בָּאוּ לְמֹשֶׁה רַבֵּנוּ – אֶל הַצַּדִּיק – וְאָמְרוּ: "אִי־אֶפְשָׁר שֶׁתִּהְיֶה מְצִיאוּת שֶׁפִּסַּפְסְנוּ! הִנֵּה אֲנַחְנוּ מְגַלִּים אֶת הָרָצוֹן שֶׁלָּנוּ – אֲנַחְנוּ רוֹצִים! אָמְנָם כְּפִי מִצְוֹוֹת הַתּוֹרָה לֹא יָכֹלְנוּ לַעֲשׂוֹת אֶת פֶּסַח**

רִאשׁוֹן, אֲבָל מַכְרָח לִהְיוֹת עֵצָה בִּשְׁבִילֵנוּ!"...

וְאָכֵן הֵם זָכוּ וְהוֹסִיפוּ פָּרָשָׁה בַּתּוֹרָה, שֶׁבָּהּ הִתְגַּלָּה כָּל הָעִנְיָן שֶׁל **"פֶּסַח שֵׁנִי"**, שֶׁמִּמֶּנּוּ יוֹצֵא הַלִּמּוּד הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה: **אֵין דָּבָר בָּזֶה שֶׁאָדָם מְסַפֵּם אֶת הַקְּדֻשָּׁה, הַקְּדֻשָּׁה עוֹמֶדֶת לָעַד וּלְנֶצַח נְצָחִים!**

הַיּוֹם בַּלַּיְלָה סָפַרְנוּ **שְׁלֹשִׁים יוֹם** לִסְפִירַת הָעֹמֶר, וְכַוָּנוֹת הַמִּלִּים שֶׁצְּרִיכִים לְכַוֵּן בַּסְּפִירָה הֵן: **'סֶלָה קָדוֹשׁ'** [הַמִּלָּה בְּ"לַמְנַצֵּחַ" הִיא 'סֶלָה', וְהַמִּלָּה בְּ"אָנָּא בְּכֹחַ" זֶה 'קָדוֹשׁ']. וְעַל־פִּי הָאֲמוּר מוּבָן מְאֹד הַקֶּשֶׁר בֵּין שְׁנֵי מִלִּים אֵלּוּ לְ"פֶּסַח שֵׁנִי": 'קְדֻשָּׁה' זֶה דָּבָר שֶׁעוֹמֵד לָנֶצַח – 'סֶלָה'! וְזֶהוּ 'סֶלָה – קָדוֹשׁ', שֶׁהַ'קְּדֻשָּׁה' עוֹמֶדֶת נָצַח 'סֶלָה'!

['סֶלָה' פֵּרוּשׁוֹ **'נְצָחִיוּת'** וּ**'תְמִידִיוּת'**, וּכְמוֹ שֶׁאוֹמְרִים תָּמִיד בְּסוֹף בְּרָכָה **"אָמֵן סֶלָה"**, וְאִיתָא בַּסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁהָעִנְיָן בָּזֶה, כִּי **'אָמֵן'** בְּגִימַטְרִיָּא **צ"א**, וְ**'סֶלָה'** בְּגִימַטְרִיָּא **צ"ח**, וּמוּבָא בְּדִבְרֵי הָאֲר"י הַקָּדוֹשׁ, שֶׁכְּשֶׁיָּבוֹא מְשִׁיחַ צִדְקֵנוּ בִּמְהֵרָה, יִהְיֶה הַיִּחוּד כְּמִנְיַן **צ"ח**, כִּי בִּמְקוֹם צ"א – **יהו"ה אדנ"י**, יִהְיֶה הַיִּחוּד **יהי"ה** – יוֹסִיפוּ עוֹד אַרְבַּע, וְיִחְדָּיו – יהי"ה אדנ"י – עוֹלֶה כְּמִנְיַן **צ"ח**, שֶׁהוּא בְּגִימַטְרִיָּא **"סֶלָה"**, וְזוֹ הַכַּוָּנָה בְּמַה שֶׁרְגִילִין תָּמִיד לוֹמַר **"אָמֵן סֶלָה"** – שֶׁיִּתְקַיֵּם כְּבָר שֶׁיָּבוֹא הַגּוֹאֵל צֶדֶק וְיִהְיֶה **"סֶלָה"**].

זֶה הָעִנְיָן שֶׁל **"פֶּסַח שֵׁנִי"**, שֶׁבּוֹ מְכַוְּנִים **'סֶלָה קָדוֹשׁ'**, כִּי הַקְּדֻשָּׁה שֶׁל אָדָם זֶה דָּבָר שֶׁעוֹמֵד לָעַד וּלְנֶצַח נְצָחִים! **וְהָעִקָּר הוּא הָרָצוֹן שֶׁיֵּשׁ לְבֶן־אָדָם, אֲפִלּוּ אִם הוּא חַלָּשׁ, הוּא מַרְגִּישׁ שֶׁהוּא מַמָּשׁ חֲכִי נָּרוּעַ – "טָמֵא לָנֶפֶשׁ אוֹ בְּדֶרֶךְ רְחֹקָה", אֲנַחְנוּ לֹא צְרִיכִים הָרְבֵּה הֶסְבֵּרִים מַה פֵּרוּשׁ "טָמֵא לָנֶפֶשׁ" וְ"דֶּרֶךְ רְחוֹקָה"... אָדָם מַרְגִּישׁ זֹאת הֵיטֵב עַל עַצְמוֹ – 'אֵיפֹה אֲנִי בָּעוֹלָם? אֵיךְ נִרְאֵית כָּל הַקְּדֻשָּׁה שֶׁלִּי? אֵיפֹה הַנֶּפֶשׁ שֶׁלִּי? אֵיפֹה אֲנִי?! אָמְנָם אֲנִי בַּדֶּרֶךְ, רָצִיתִי לְהַגִּיעַ, אֲבָל לֹא זָכִיתִי'... וּ"פֶּסַח שֵׁנִי" מְגַלֶּה שֶׁהָרְצוֹנוֹת שֶׁלְּךָ מְקֻבָּלִים בַּשָּׁמַיִם! רוֹצִים אֶת זֶה! תַּעֲשֶׂה מַה שֶּׁאַתָּה יָכוֹל! זֶה עוֹמֵד לָנֶצַח!**

וְזֶהוּ סוֹד הַמִּדּוֹת שֶׁל סְפִירַת הַיּוֹם: **"גְּבוּרָה שֶׁבְּהוֹד"** – הַיְנוּ, שֶׁאָדָם **'מִתְגַּבֵּר'** עַל כָּל הַמְּנִיעוֹת, בִּשְׁבִיל מָה? לָתֵת **'תּוֹדָה'** לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: **"רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, הָיָה יָכוֹל לִהְיוֹת יוֹתֵר גָּרוּעַ חַס וְשָׁלוֹם, וְהִצַּלְתָּ אוֹתִי!"...**

שֶׁזֶּהוּ הַלִּמּוּד שֶׁל רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ – **"אֲזַמְּרָה לֵאלֹקַי בְּעוֹדִי"** (תְּהִלִּים קמו,

ב), **״בַּצָּר הִרְחַבְתָּ לִּי״** (שָׁם ד, ב), לְהוֹדוֹת לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא! אָמְנָם לִפְעָמִים זֶה לוֹקֵחַ ׳**גְּבוּרָה**׳, אָדָם מַרְגִּישׁ מַמָּשׁ מְאֹד מְאֹד רָחוֹק, אֲבָל ׳**תִּתְגַּבֵּר**׳ עִם הַ׳הוֹד׳! תַּגִּיד **״תּוֹדָה, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, יִישַׁר כֹּחַ! תּוֹדָה שֶׁיֵּשׁ לִי עֲדַיִן אֶת הָרָצוֹן!״**...

כִּי אָדָם שֶׁאֵין לוֹ רָצוֹן, אֵין לוֹ אֶת הָעִנְיָן הֶחָשׁוּב הַנַּ״ל שֶׁל **״כְּאִלּוּ״**, הוּא אוֹמֵר ׳בְּסֵדֶר, יֵשׁ ״פֶּסַח שֵׁנִי״, וּמָה אֶעֱשֶׂה... מַה יֵּשׁ בַּיּוֹם הַזֶּה... אוּלַי זוֹ רַק חוּמְרָא׳... אוֹ שֶׁהוּא אוֹמֵר – חָלִילָה – ׳אוּלַי זֶה ״בַּל תּוֹסִיף״... **אַתָּה יוֹדֵעַ מַה זֶּה? זֶה רָצוֹן קָדוֹשׁ וְטָהוֹר שֶׁנִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מְגַלִּים לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא – ״רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנַחְנוּ מְחַכִּים וּמְצַפִּים לָזֶה! הִנֵּה אֲנַחְנוּ עוֹשִׂים כְּאִלּוּ, וִיהִי רָצוֹן שֶׁיִּתְקַבֵּל לְפָנֶיךָ ״כְּאִלּוּ״ קַיְּמְנוּ אֶת זֶה כִּמְעַל מַמָּשׁ!״**... וּכְמוֹ שֶׁאֲנַחְנוּ אוֹמְרִים כָּל יוֹם בַּתְּפִלָּה ״יְהִי רָצוֹן... **כְּאִלּוּ** הִקְרַבְנוּ״, ״יְהִי רָצוֹן... **כְּאִלּוּ** עָשִׂינוּ״; זֶה חָשׁוּב מְאֹד מְאֹד!

זֶה הַלִּמּוּד שֶׁל **״פֶּסַח שֵׁנִי״**, וְהוּא נִקְרָא **״פֶּסַח קָטָן״** כִּי זוֹ הָעֲבוֹדָה שֶׁל אָדָם בִּימֵי חַיָּיו – לְהַגִּיעַ לָעִנְיָן שֶׁל ׳קָטָן׳, שֶׁיִּהְיֶה קָטָן בְּעֵינֵי עַצְמוֹ; אָכֵן, מִצַּד אֶחָד אָדָם צָרִיךְ לָדַעַת שֶׁיֵּשׁ לוֹ כֹּחוֹת, וְהוּא יָכוֹל לִפְעֹל אֶת הַכֹּל, אֲבָל כְּשֶׁמַּגִּיעַ לְעִנְיַן שֶׁל לַעֲבֹד אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא – הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אוֹהֵב אֶת הָעִנְיָן הַזֶּה, שֶׁאָדָם לֹא יִהְיֶה גָּדוֹל בְּעֵינָיו... וּכְמוֹ הַלָּשׁוֹן שֶׁל הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ (חַיֵּי שָׂרָה, דַּף קכ״ב ע״ב – ׳סִתְרֵי תוֹרָה׳): **״מַאן דְּאִיהוּ זְעֵיר אִיהוּ רַב״** – מִי שֶׁהוּא קָטָן, הוּא גָּדוֹל! **״מַאן דְּאִיהוּ רַב אִיהוּ זְעֵיר״** – מִי שֶׁהוּא גָּדוֹל, הוּא קָטָן!

וְהַצַּדִּיקִים לִמְּדוּ אוֹתָנוּ מַה זֶּה לִהְיוֹת ׳קָטָן׳, ׳קָטָן׳ אֵין הַכַּוָּנָה שֶׁאָדָם יַגִּיד ״אֲנִי לֹא חָשׁוּב לְכֻלּוּם, לֹא צְרִיכִים אוֹתִי בִּכְלָל״ וְכוּ׳, **חַס וְשָׁלוֹם! רַבֵּנוּ הִזְהִיר אוֹתָנוּ עַל זֶה הַרְבֵּה! זֶה לֹא נִקְרָא לִהְיוֹת ׳קָטָן׳! אֶלָּא מַהוּ ׳קָטָן׳? ׳קָטָן׳ זֶה עִנְיָן שֶׁל ׳לֵב־נִשְׁבָּר׳, שֶׁאָדָם יוֹדֵעַ שֶׁהִגֵּיעַ יֵשׁ ׳גָּדוֹל׳ – יֵשׁ קְדֻשָּׁה גְּדוֹלָה, וְלִי אֶפְשָׁר לְהִתְחַבֵּר לְ׳קָטָן׳ – ״פֶּסַח קָטָן״, לֹא כְּסִפַּסְתִּי! הַ׳קַּטְנוּת׳ שֶׁבְּךָ – זֶה יַחֲזִיק אוֹתְךָ! זֶה יַגִּיד לְךָ לָבוֹא לַצַּדִּיק – לָבוֹא לְמִשָּׁה רַבֵּנוּ!**

זֶה מַה שֶּׁקָּרָה עִם אוֹתָם אֲנָשִׁים **״אֲשֶׁר הָיוּ טְמֵאִים לְנֶפֶשׁ אָדָם״**, שֶׁהִגִּיעַ הֵם פִּסְפְּסוּ אֶת פֶּסַח רִאשׁוֹן, וְכִי הֵם יָשְׁבוּ וּבָכוּ ״מָה אִתָּנוּ״ וְכוּ׳ כְּדֵי שֶׁכֻּלָּם יְרַחֲמוּ עֲלֵיהֶם וְיַגִּידוּ שֶׁהֵם מִסְכְּנִים? חַס וְשָׁלוֹם! מָה הֵם עָשׂוּ? הָבָה וְנִתְבּוֹנֵן בְּדִבְרֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה (בַּמִּדְבָּר ט, ו): **״וַיִּהְיוּ אֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָיוּ טְמֵאִים לְנֶפֶשׁ אָדָם״** – לֹא צְרִיכִים לְפָרֵשׁ מָה הַכַּוָּנָה

טְמֵאִים לְנֶפֶשׁ אָדָם׳... ״**וְלֹא יָכְלוּ לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח בַּיּוֹם הַהוּא**״; אָז מָה הֵם עָשׂוּ? ״**וַיִּקְרְבוּ לִפְנֵי מֹשֶׁה וְלִפְנֵי אַהֲרֹן בַּיּוֹם הַהוּא**״ – הֵם הִגִּיעוּ אֶל הַצַּדִּיק! וּמָתַי? ״**בַּיּוֹם הַהוּא**״ – מָה הַכַּוָּנָה ׳**בַּיּוֹם הַהוּא**׳? הֵם כְּבָר הִגִּיעוּ בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם! הֵם הֵבִינוּ שֶׁאֵין כָּזֶה דָּבָר שֶׁפִּסְפְּסוּ – אֶלָּא מִיָּד מִתְעוֹרְרִים לָבוֹא לְהַצַּדִּיק! שֶׁזֶּה עִנְיָן שֶׁאָדָם יוֹדֵעַ ״אֶת ׳**הַיּוֹם הַזֶּה**׳ אֲנִי לֹא אַפְסֵפֵם! לֹא אֶזְרֹק אוֹתוֹ! לֹא אַגִּיד ׳זֶה לֹא יוֹם בִּשְׁבִילִי׳!״... זֶה הַסּוֹד שֶׁל ״**וַיִּקְרְבוּ לִפְנֵי מֹשֶׁה וְלִפְנֵי אַהֲרֹן ׳בַּיּוֹם הַהוּא׳**״! בָּאִים אֶל הַצַּדִּיק וּמְבַקְּשִׁים ׳תַּעֲזֹר לִי, תֵּן לִי עֵצָה, תְּלַמֵּד אוֹתִי אֵיךְ לֹא אֶתְיָאֵשׁ מֵהַחַיִּים שֶׁלִּי!׳...

וְהַנְּקֻדָּה הִיא שֶׁהֵם אָמְרוּ בְּפֵרוּשׁ: ״**אֲנַחְנוּ טְמֵאִים לְנֶפֶשׁ אָדָם**״; שֶׁזֶּה עִנְיָן שֶׁאָדָם מוֹדֶה עַל מַעֲשָׂיו, הָיָה לָהֶם ׳וִדּוּי דְּבָרִים׳ לִפְנֵי הַצַּדִּיק, שֶׁעַל זֶה אוֹמֵר רַבֵּנוּ (לִקּוּטֵי מוֹהַרַ״ן, חֵלֶק א, סִימָן ד), שֶׁזֶּה מַצִּיל אֶת הָאָדָם; וּבְלִקּוּטֵי תְּפִלּוֹת עַל אוֹתָהּ תּוֹרָה, רַבִּי נָתָן מְבַקֵּשׁ בִּתְפִלָּתוֹ: ״**וִדּוּי דְּבָרִים שֶׁהִתְוַדֵּיתִי לְפָנֶיךָ, יְהִי חָשׁוּב וּמְקֻבָּל וּמְרֻצֶּה לְפָנֶיךָ, כְּאִלּוּ הִתְוַדֵּיתִי לִפְנֵי הֶחָכָם וְהַצַּדִּיק הָאֱמֶת שֶׁבַּדּוֹר**״; וּמַהִי אֲפוֹא הַמַּעֲלָה שֶׁל הַוִּדּוּי דַּיְקָא בִּפְנֵי הַצַּדִּיק? כִּי הִנֵּה לִפְעָמִים קָשֶׁה לָאָדָם לְפָרֵשׁ זֹאת לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וְהִנֵּה יֵשׁ לוֹ אֵיזֶה רֶגֶשׁ, וְהוּא בָּא לִפְנֵי צַדִּיק: ״**הַצַּדִּיק יְרַחֵם עָלַי, יִתֵּן לִי דֶּרֶךְ לְתַקֵּן**״; יוֹתֵר קַל לוֹ לְהִתְוַדּוֹת לִפְנֵי הַצַּדִּיק...

וְזֶה מַה שֶּׁעָשׂוּ אוֹתָם אֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָיוּ טְמֵאִים, הֵם בָּאוּ לִפְנֵי מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וְאָמְרוּ: ״**לָמָּה נִגָּרַע לְבִלְתִּי הַקְרִיב אֶת קָרְבַּן ה׳ בְּמֹעֲדוֹ**״ – ׳זֶה לֹא יָכוֹל לִהְיוֹת שֶׁנִּגָּרַע מִזֶּה! אֵין דָּבָר כָּזֶה!... וְלָמָּה ׳אֵין דָּבָר כָּזֶה׳? **כִּי יֵשׁ לָנוּ רָצוֹן!** וְכָל זְמַן שֶׁיֵּשׁ לָאָדָם רָצוֹן – אַף פַּעַם הוּא לֹא אִחֵר... **בַּשָּׁמַיִם, הָרָצוֹן שֶׁל אָדָם הוּא מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב!** הַלָּשׁוֹן שֶׁל הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ (תְּרוּמָה, דַּף ק״נ ע״ב): ״**לֵית רְעוּתָא טָבָא דְּיִתְאֲבִיד**״ – אֵין רָצוֹן טוֹב שֶׁיֵּלֵךְ לְאִבּוּד! וּמִכֹּל שֶׁכֵּן כְּשֶׁאָדָם מוֹצִיא אֶת הָרָצוֹן שֶׁלּוֹ מֵהַפֶּה שֶׁלּוֹ, בִּבְחִינַת (שִׁיר הַשִּׁירִים א, יא) ״**נִקְדוֹת הַכֶּסֶף**״ – הוּא עוֹשֶׂה ׳**נְקֻדּוֹת**׳ לַ׳**כְּפוּפִים**׳ שֶׁלּוֹ! הוּא אוֹמֵר: ״**רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, יֵשׁ לִי רָצוֹן! וְתוֹדָה רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, שֶׁיֵּשׁ לִי רָצוֹן! אָנָּא, תְּקַבֵּל אֶת הָרָצוֹן שֶׁלִּי כְּאִלּוּ עָשִׂיתִי אֶת זֶה בְּפֹעַל מַמָּשׁ!**״...

מֹשֶׁה רַבֵּנוּ שׁוֹמֵעַ אֶת זֶה, וּמַבְטִיחַ לָהֶם: ״**עִמְדוּ וְאֶשְׁמְעָה מַה יְצַוֶּה ה׳ לָכֶם**״ – ׳תַּעַמְדוּ וְתִשְׁמְעוּ!׳ הוּא לֹא אָמַר שֶׁ׳אוּלַי׳ יֹאמַר לָהֶם, אֶלָּא ״**עִמְדוּ וְאֶשְׁמְעָה**״ – תַּעַמְדוּ כָּאן, וְתִשְׁמְעוּ! אוֹמֵר רַשִׁ״י: ׳**אַשְׁרֵי יְלוּד אִשָּׁה שֶׁכָּךְ מַכְטָה, שֶׁכָּל זְמַן שֶׁהָיָה רוֹצֶה הָיָה**

מְדַבֵּר עִם הַשְּׁכִינָה׳; מֹשֶׁה רַבֵּנוּ יָדַע שֶׁיִּהְיֶה לָהֶם מַשֶּׁהוּ נִפְלָא, הַפְתָּעָה מְאֹד מְאֹד גְּדוֹלָה...

וּנְדַקְדֵּק בִּלְשׁוֹן הַפָּסוּק: ״עִמְדוּ וְאֶשְׁמְעָה ׳**מַה׳ יְצַוֶּה ה׳ לָכֶם**״ – פֹּה מֻנָּח הַסּוֹד שֶׁל ׳**מָה**׳! הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יְצַוֶּה לָכֶם אֶת הַ״**מָּה**״ שֶׁלָּכֶם – שֶׁבָּאתֶם בְּהַכְנָעָה וּבְשִׂמְחָה וּבְקַשְׁתֶּם יְשׁוּעָה – וְהִנֵּה, **תִּהְיֶה לָכֶם יְשׁוּעָה!** וְאָז הִתְגַּלָּה הַסּוֹד הַזֶּה, שֶׁאֵצֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא ׳**כֵּן, יֵשׁ אֶפְשָׁרוּת! אֲפִלּוּ אִם פִּסְפַּסְתִּי פֶּסַח רִאשׁוֹן!**׳...

מַהוּ ׳**פֶּסַח**׳? שֶׁאָדָם יוֹצֵא מֵהַגָּלוּת שֶׁלּוֹ, אֵיךְ? עַל יְדֵי שֶׁהוּא פּוֹתֵחַ אֶת הַפֶּה שֶׁלּוֹ – ״׳פֶּה־סָח׳ כְּהִלְכָתוֹ״ – וּמְדַבֵּר לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא! שֶׁזֶּה הַלִּמּוּד שֶׁל רַבֵּנוּ – **הַלִּמּוּד שֶׁל מְשִׁיחַ צִדְקֵנוּ!**

לִפְנֵי שָׁבוּעַ הָיְתָה פָּרָשַׁת אֱמֹר, וְרַבֵּנוּ זַ״ל מְגַלֶּה בְּפָרָשָׁה זוֹ – ״**אֱמֹר אֶל הַכֹּהֲנִים**״ – שֶׁשָּׁם מֻנָּח הַסּוֹד שֶׁל **מְשִׁיחַ** צִדְקֵנוּ (לִקּוּטֵי מוֹהַר״ן, חֵלֶק א, סִימָן ב), שֶׁהוּא ׳**מְשִׁיחַ** אֱלֹקִים׳, יִפְתַּח אֶת הַפֶּה שֶׁלָּנוּ! שֶׁזֶּה מַה שֶּׁהָיָה בְּמִצְרַיִם, וּ״מַ״ה שֶׁ׳הָיָה הוּא שֶׁיִּהְיֶה (קֹהֶלֶת א, ט) – כֵּן הוּא הַלִּמּוּד לְכָל הַדּוֹרוֹת! בְּמִצְרַיִם בָּא מֹשֶׁה רַבֵּנוּ וּפָתַח לָנוּ אֶת הַפֶּה, הוּא לִמֵּד אוֹתָנוּ אֵיךְ אֲנַחְנוּ יוֹצְאִים מֵהַגָּלוּת הַזֹּאת, וְאִם כָּל אֶחָד הָיָה לוֹקֵחַ אֶת זֶה בְּתָמִימוּת וּפְשִׁיטוּת – הָיָה זוֹכֶה לָצֵאת מִגָּלוּתוֹ!

וְ׳**כָל אֶחָד**׳ לְעַצְמוֹ, אַל תִּסְתַּכֵּל עַל הַשֵּׁנִי, אֶלָּא (תְּהִלִּים סט, יט) ״קָרְבָה אֶל ׳**נַפְשִׁי** גְּאָלָהּ״ – תֵּצֵא **אַתָּה** מֵהַגָּלוּת **שֶׁלְּךָ**, אֵיךְ? תִּפְתַּח אֶת הַפֶּה שֶׁלְּךָ, וּתְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא! אַתָּה מְחַפֵּשׂ ׳**מָשִׁיחַ**׳ – שֶׁמָּשִׁיחַ יִתְגַּלֶּה, אֵיפֹה יִתְגַּלֶּה? יִתְגַּלֶּה בְּאַרְעָא דְּגָלִיל וּבְכָל מָקוֹם, **אֲבָל מַה שֶּׁהוּא יִגָּלֶה זֶה שֶׁתִּפְתַּח אֶת הַפֶּה וּתְדַבֵּר לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא!** וּתְדַבֵּר מַמָּשׁ כְּמוֹ תִּינוֹק וְיֶלֶד – ״**כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהַבֵּן אֶל אָבִיו**״, תְּדַבֵּר בְּתָמִימוּת וּפְשִׁיטוּת! **זֶה הַסּוֹד שֶׁל הַגְּאֻלָּה!**

וּכְלָל זֶה תִּזָּכֵר תָּמִיד: **לֹא יָכוֹל לִהְיוֹת שֶׁפִּסְפַּסְתָּ!** וְאִם לֹא הִשְׁלַמְתָּ אֶת זֶה בְּפֶסַח רִאשׁוֹן – יֵשׁ לְךָ ״פֶּסַח קָטָן״, ׳קָטָן׳ הוּא עִנְיָן שֶׁל הַכְנָעָה, שֶׁאָדָם מַכְנִיעַ אֶת עַצְמוֹ!

שֶׁזֶּה הַקֶּשֶׁר גַּם לְפָרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ, שֶׁמַּתְחֶלֶת: ״**וַיְדַבֵּר ה׳ אֶל מֹשֶׁה בְּהַר סִינַי לֵאמֹר**״; זוֹ הַפָּרָשָׁה הַיְחִידָה בַּתּוֹרָה שֶׁמְּקַבֶּלֶת אֶת הַשֵּׁם ״**בְּהַר**״, וְאָכֵן מִיָּד בִּתְחִלַּת הַפָּרָשָׁה שׁוֹאֵל רַשׁ״י: מַדּוּעַ דַּוְקָא כָּאן נִכְנַס עִנְיָן שֶׁל ״**בְּהַר סִינַי**״? הֲלֹא מְדֻבָּר פֹּה מֵעִנְיְנֵי שְׁמִיטָּה וְיוֹבֵל, וּמַדּוּעַ דַּוְקָא כָּאן ״**בְּהַר סִינַי**״?

ומובָן הָעִנְיָן מְאֹד בְּהֶקְשֵׁר לְיָמִים אֵלּוּ שֶׁל סְפִירַת הָעֹמֶר, כִּי הֲרֵי פָּרָשָׁה זוֹ תָּמִיד חָלָה בִּימֵי הָעֹמֶר, וּבְיָמִים אֵלּוּ הֲרֵי אֲנַחְנוּ מִתְקָרְבִים לְ״הַר סִינַי״. בְּנוֹסָף, הָעִנְיָן מְבֹאָר בְּיוֹתֵר עַל־פִּי הָאֲמוּר לְעֵיל:

׳הַר סִינַי׳ הוּא חִבּוּר בֵּין שְׁנֵי הָעִנְיָנִים הַנַּ״ל שֶׁל הַכְנָעָה וּבְטוּל מִצַּד אֶחָד, וּמִצַּד שֵׁנִי – לִזְכֹּר הֵיטֵב שֶׁאַתָּה חָשׁוּב מְאֹד, וְאַל תִּפֹּל בְּרוּחֲךָ לוֹמַר שֶׁאֵינְךָ כְּלוּם.

הָבָה וְנִתְבּוֹנֵן: מַדּוּעַ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא נָתַן אֶת הַתּוֹרָה עַל הַר סִינַי? מוּבָא בַּגְּמָרָא (מְגִלָּה כט.) עַל הַפָּסוּק (תְּהִלִּים סח, יז) **״לָמָּה תִּרְצָדוּן הָרִים״**, שֶׁהִגִּיעוּ כָּל הֶהָרִים – חֶרְמוֹן, כַּרְמֶל, תָּבוֹר – וְדָרְשׁוּ ׳רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, עָלַי תִּתֵּן אֶת הַתּוֹרָה!׳ הָרִים גְּדוֹלִים, רְחָבִים וּגְבוֹהִים... וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אוֹמֵר (שָׁם): **״הַר גַּבְנֻנִּים״** – יֵשׁ לָכֶם ׳גִּבְּנַת׳ כְּלַפֵּי הַר סִינַי... מַדּוּעַ? הַר סִינַי הוּא שָׁפֵל, לֹא ׳חָלַם׳ שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יִתֵּן עָלָיו אֶת הַתּוֹרָה, הוּא הָיָה הַר קָטָן, וְחֵשֶׁב ׳מִי יִסְתַּכֵּל עָלַי׳, ׳מִי צָרִיךְ אוֹתִי׳... אָמַר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: **׳אוֹתְךָ אֲנִי צָרִיךְ׳!...** כִּי מִי שֶׁמַּכִּיר וּמֵבִין שֶׁהוּא אֶבֶן ׳קָטָן׳, וְהוּא חוֹשֵׁב שֶׁבֶּאֱמֶת לֹא מַגִּיעַ לוֹ כְּלוּם, אֲזַי בַּשָּׁמַיִם הוּא גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד, כִּלְשׁוֹן הַזֹּהַר הַנַּ״ל:

״מָאן דְּאִיהוּ זְעֵיר״ – מִי שֶׁהוּא קָטָן, **״אִיהוּ רַב״** – הוּא גָּדוֹל! אִם אַתָּה מַכִּיר הֵיטֵב שֶׁאַתָּה ׳קָטָן׳, וְאַתָּה מַכְנִיעַ אֶת עַצְמְךָ, אֲזַי נוֹתְנִים לְךָ עוֹד הִזְדַּמְּנוּת – פֶּסַח ׳קָטָן׳, לָמָּה? כִּי אַתָּה בֶּאֱמֶת ׳גָּדוֹל׳! **אִם הִחְלַטְתָּ שֶׁלֹּא אֶחָרְתָּ – אַתָּה בֶּאֱמֶת גָּדוֹל!**

אוּלָם, עָלֵינוּ לִזְכֹּר הֵיטֵב, שֶׁיַּחַד עִם הָעִנְיָן שֶׁל **׳סִינַי׳** מַגִּיעַ עִנְיָן שֶׁל **׳בְּהַר׳**, וְיַחְדָּיו הֵם **״בְּהַר סִינַי״**, וּמַה הַסּוֹד בָּזֶה? זֶהוּ כָּל הָאֲמוּר לְעֵיל, שֶׁמְּכָרְחִים יַחַד עִם הַהַכְנָעָה וְהַשְׁפָּלוּת – לְהַכִּיר שֶׁיֵּשׁ כֹּחוֹת וְיֵשׁ חֲשִׁיבוּת! וְעַל־כֵּן הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא נָתַן אֶת הַתּוֹרָה עַל ׳הַר׳ סִינַי, כִּי לְכְאוֹרָה אִם הַטַּעַם הוּא מֵחֲמַת עֲנָוָה וְשִׁפְלוּת, הָיָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא נוֹתֵן אֶת הַתּוֹרָה בְּאֵיזֶה ׳עֵמֶק׳, אוֹ לְכָל הַפָּחוֹת בְּאֵיזֶה ׳מִישׁוֹר׳, וּמַדּוּעַ בִּכְלָל צְרִיכִים ׳הַר׳? אֲבָל הָ׳הַר׳ זֶה הָעִנְיָן הַזֶּה שֶׁאָדָם מְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ, מַכִּיר בַּחֲשִׁיבוּת שֶׁיֵּשׁ לוֹ, לֹא נוֹתֵן אֶת עַצְמוֹ לִפֹּל! **כִּי אִם יֵשׁ ׳קַטְנוּת׳ בְּלִי שׁוּם חִזּוּק, בְּלִי שׁוּם יְדִיעָה שֶׁל ׳אֲנִי בֶּן יָכוֹל׳ – אָדָם עָלוּל לְאַבֵּד אֶת הַכֹּל... כִּי הוּא אוֹמֵר ׳אֲנִי לֹא–כְּלוּם, וּמִי צָרִיךְ אוֹתִי, וְזֶהוּ׳... אֲבָל אָדָם צָרִיךְ לְהָבִין ״לֹא! אֲמִתִּי אֲנִי קָטָן, אֲבָל הַ׳קַּטְנוּת׳ שֶׁלִּי תָּבִיא אוֹתִי לְ׳גְּדֻלּוֹת׳!״...**

שֶׁזֹּהוּ כָּל עִנְיָנָם שֶׁל יְמֵי הַסְּפִירָה, שֶׁבָּהֶם אֲנַחְנוּ מִתְקָרְבִים לְהַר סִינַי לְקַבָּלַת הַתּוֹרָה, שֶׁאָנוּ זוֹכִים לָצֵאת מִכָּל מִינֵי ׳קַטְנוּת׳, וְעוֹד ׳קַטְנוּת׳, וְעוֹד ׳גַּדְלוּת וְקַטְנוּת׳ – וְכַמְּבֹאָר בַּסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים בְּסוֹד יָמִים אֵלּוּ, שֶׁיֵּשׁ עִנְיָן שֶׁל ׳קַטְנוּת׳ וְ׳קַטְנוּת דְּקַטְנוּת׳, וּלְעִנְיָנֵינוּ הָעִנְיָן הַזֶּה סוֹבֵב וְהוֹלֵךְ עַל כְּלָלִיּוּת חֲלִישׁוּת הַדַּעַת וְהַבִּלְבּוּלִים שֶׁעוֹבְרִים עַל בְּנֵי־אָדָם, וְחוֹשְׁבִים שֶׁהֵם כְּלוּם, וְזֶה עִנְיָן שֶׁל ׳קַטְנוּת רִאשׁוֹן׳, ׳קַטְנוּת שֵׁנִי׳ וְכוּ׳, שֶׁזֶּה חוֹזֵר עוֹד הַפַּעַם וְעוֹד הַפַּעַם לָאָדָם...

בְּדַרְכּוֹ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁמֻּחְמֶצֶת שֶׁהוּא צָרִיךְ לְהַגִּיעַ לְ׳גַּדְלוּת דְּגַדְלוּת׳ – שֶׁזֶּה אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, עַל־כֵּן מִקֹּדֶם הוּא צָרִיךְ לִהְיוֹת בִּבְחִינַת ׳קַטְנוּת׳.

[וְאִם בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עַסְקִינָן, נַזְכִּיר וְנֹאמַר: **אַשְׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהַגִּיעַ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְלָגוּר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל!** הֲרֵי רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ מָסַר נַפְשׁוֹ לְהַגִּיעַ לְכָאן, וְגַם כְּשֶׁחָזַר אַחַר־כָּךְ לְחוּץ לָאָרֶץ, הָיָה זֶה עַל־מְנָת לָשׁוּב לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְכִלְשׁוֹנוֹ שֶׁל רַבִּי אַבְרָהָם בֶּן רַבִּי נַחְמָן בְּ׳בְּאוּר הַלִּקּוּטִים׳ עַל לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ״ן (סוֹף סִימָן קנה): **״שֶׁכָּל אֲשֶׁר יָצָא מִשָּׁם לֹא הָיְתָה זוֹלַת עַל דַּעַת לַחֲזֹר וְלָבֹא לְשָׁם עִם כָּל נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל הַמִּכְרָחִים לְכָל זֶה, וְלֹא לְהִשְׁתַּקֵּעַ בְּחוּץ לָאָרֶץ בְּתְמִידוּת״**, וּמְסַיֵּם שָׁם בְּזוֹ הַלָּשׁוֹן: **״וּבְחַיֵּי מוֹהֲרַ״ן בְּסִפּוּר נְסִיעָתוֹ לְנָאוְורִיטְשׁ, שֶׁלִּפְעָמִים שָׁעָה לְבַד הוּא רוֹעֶה בִּבְרֶסְלֶב וּשְׁאָר מְקוֹמוֹת, אֲבָל מְקוֹמוֹ הָאֲמִתִּי וְהַנִּצְחִי הוּא בְּאַרְצוֹ וְעִירוֹ לְבַד וְכוּ׳ וְכוּ׳״**; וּלְשׁוֹנוֹ פֶּלֶא הִיא, מַהוּ **״בְּאַרְצוֹ וְעִירוֹ״**? **״בְּאַרְצוֹ״** זֶה אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּמַהִי הַתּוֹסֶפֶת שֶׁל ״וְעִירוֹ״? אַךְ אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים שֶׁיֵּשׁ כַּוָּנָה שְׁלֵמָה בְּ׳וְעִירוֹ׳, שֶׁזֶּה סוֹבֵב וְהוֹלֵךְ עַל יַבְנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֶב!

וְכָךְ הוּא רְצוֹן הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא – שֶׁרַבֵּנוּ חָזַר לְאוּמָן, וְגַם מִשָּׁה רַבֵּנוּ נִקְבַּר בְּחוּץ לָאָרֶץ מוּל בֵּית פְּעוֹר, מַדּוּעַ? כָּתוּב בְּפֵרוּשׁ בְּמִדְרַשׁ, כִּי הוּא יְקַבֵּץ אֶת הַגָּלֻיּוֹת, וְאוֹתוֹ עָנָן אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁהוּא עוֹסֵק בְּקִבּוּץ גָּלֻיּוֹת! מַגִּיעִים לְרַבֵּנוּ, וְרַבֵּנוּ נוֹתֵן לְבֶן־אָדָם נְשָׁמָה חֲדָשָׁה! רוֹחֵץ אוֹתוֹ, סַךְ אוֹתוֹ, הוּא כְּבָר מַשֶּׁהוּ אַחֵר לְגַמְרֵי, וְעַכְשָׁו תַּחֲזֹר לִמְקוֹמְךָ! **וְרַבֵּנוּ מְחַכֶּה לַעֲשׂוֹת אֶת זֶה עִם כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁכֻּלָּם יַגִּיעוּ לְאוּמָן, וּכְמוֹ שֶׁמּוֹהֲרַ״ש אָמַר כַּמָּה פְּעָמִים, שֶׁגַּם מְשִׁיחַ צִדְקֵנוּ יַגִּיעַ לְאוּמָן!**].

הַכְּלָל, בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל זוֹכִים לְ׳גַּדְלוּת דְּגַדְלוּת׳, כִּי בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל יֵשׁ גִּלּוּי שְׁכִינָה, וּבִפְרָט כְּשֶׁזּוֹכִים לְהַגִּיעַ לְכָאן – עַל־יַד שְׂרִיד בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ. בַּאֲמִירַת

הַהַגָּדָה מַזְכִּירִים וְאוֹמְרִים: ״**וּבְמַרְא גָּדֹל – זוֹ גִּלּוּי שְׁכִינָה**״, וְצַדִּיקִים הָיוּ אוֹמְרִים אֶת זֶה בְּהִתְעוֹרְרוּת מְיֻחֶדֶת, וּמְסַפֵּר עַל הַחוֹזֶה מִלּוּבְלִין זי״ע, שֶׁהָיָה מְכֻסֶּה עִם טַלִּית מִתְּחִלַּת הַסֵּדֶר, וּכְשֶׁהִגִּיעַ לְמִלִּים אֵלּוּ – ״**וּבְמַרְא גָּדֹל – זוֹ גִּלּוּי שְׁכִינָה**״, הוּא פָּתַח אֶת הַטַּלִּית, וְנִתְגַּלּוּ פָּנָיו, וְכָל הַתַּלְמִידִים שֶׁיָּשְׁבוּ בְּשֻׁלְחָן נָפְלוּ כּוֹרְעִים עַל הָרִצְפָּה מֵרֹב גִּלּוּי, פַּחַד וְאֵימָה...

וּבְפָרָט פֹּה, כְּשֶׁזּוֹכִים לִהְיוֹת עַל־יַד שְׁרִיד בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ, שֶׁזֶּה הַמָּקוֹם שֶׁל גִּלּוּי שְׁכִינָה, כִּי ״**מֵעוֹלָם לֹא זָזָה שְׁכִינָה מֵהַכֹּתֶל הַמַּעֲרָבִי**״ (שְׁמוֹת רַבָּה ב, ב) – מֵעוֹלָם הַשְּׁכִינָה לֹא עָזְבָה אֶת הַמָּקוֹם הַזֶּה, וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ בָּאִים לְכָאן לְכַמָּה שָׁעוֹת, בִּבְחִינַת ״רָצוֹא וָשׁוֹב״, וַאֲנַחְנוּ מַזְכִּירִים לְעַצְמֵנוּ שֶׁ״אַחֲרֵי כִּכְלוֹת הַכֹּל״, לֶאֱכֹל אֶת הַקָּרְבַּן פֶּסַח – אִם זֶה הָיָה פֶּסַח רִאשׁוֹן אוֹ פֶּסַח שֵׁנִי – הָיִינוּ צְרִיכִים לִהְיוֹת כָּאן! אֵין עֵצָה אַחֶרֶת...

אַתָּה יָכוֹל לִבְנוֹת אַרְמוֹן בְּכָל מָקוֹם בָּעוֹלָם – בְּאַרְצוֹת הַבְּרִית, אוֹ בְּאֵיזוֹ מְדִינָה שֶׁתִּרְצֶה, וְכֵן – לְהַבְדִּיל – אֲפִלּוּ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אַתָּה יָכוֹל לִהְיוֹת אֵיפֹה שֶׁאַתָּה רוֹצֶה לִהְיוֹת, אֲבָל לֶאֱכֹל אֶת הַקָּרְבַּן פֶּסַח אַתָּה צָרִיךְ לְהַגִּיעַ לְכָאן, לְתוֹךְ הָעִיר יְרוּשָׁלַיִם! זוֹ הַזְּרִיקָה׳ שֶׁנּוֹתְנִים לָנוּ פַּעַם בְּשָׁנָה... אָכֵן יֵשׁ מִצְוָה בְּכָל רֶגֶל לַעֲלוֹת וּלְקַבֵּל פְּנֵי הַשְּׁכִינָה, אֲבָל לֶאֱכֹל זֶה בְּפֶסַח רִאשׁוֹן אוֹ פֶּסַח שֵׁנִי, וְזוֹכִים לְקַבֵּל ׳זְרִיקָה׳ שֶׁל הִתְחַדְּשׁוּת! וּמַה שֶּׁזָּכִינוּ לַעֲשׂוֹת עַתָּה, כְּשֶׁבָּאנוּ לְכָאן, זֶה לְהַרְאוֹת וּלְגַלּוֹת אֶת הָרְצוֹנוֹת שֶׁלָּנוּ!

וַאֲנַחְנוּ זוֹכִים לְקַבֵּל אֶת הַלִּמּוּד שֶׁל ״**בְּהַר סִינַי**״ – מִצַּד אֶחָד זֶה בְּחִינַת ׳**סִינַי**׳, שֶׁהוּא הָיָה קָטָן, שֶׁזֶּה עִנְיָן שֶׁאָדָם מַרְגִּישׁ שֶׁהַכֹּל זֶה חֶסֶד ה׳, בִּבְחִינַת (שְׁמוֹת יז, טו) ״ה׳ **נִיסִּי**״, עִנְיָן שֶׁל ׳**סִינַי**׳ – קָטָן, אֲבָל מִצַּד שֵׁנִי זֶה ׳**הַר**׳ – שֶׁיִּהְיֶה לָאָדָם אֶת הַמַּעֲט גְּדֻלּוֹת. אַתָּה רוֹצֶה לִזְכּוֹת לִ׳גְּדֻלּוֹת דְּגַדְלוּת׳? מִקֹּדֶם צְרִיכִים לַעֲבֹר ׳קַטְנוּת דְּקַטְנוּת׳...

וְזֶה מַה שֶּׁהָיָה אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ״ל בְּדַרְכּוֹ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל; רַבֵּנוּ הָיָה בְּאִיסְטַנְבּוּל, וְשָׂחַק עִם עֲרָבִים עַל הָרְחוֹב – כְּדַרְכָּם שֶׁל יְלָדִים. הוּא לָקַח כַּמָּה גּוֹיִם – ׳בּוֹא נַעֲשֶׂה מִשְׂחָק׳... רַבֵּנוּ הוֹרִיד אֶת הַמְּעִיל וְהַכּוֹבַע, וְשִׂחֵק אוֹתָם... אֵיךְ אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים מִזֶּה? הָיָה אִישׁ אֶחָד שֶׁנָּסַע עִם רַבֵּנוּ, וְרָאָה אֶת זֶה. מִן הַפֶּתַע הָיָה לָאָדָם הַזֶּה פֶּלֶא גָּדוֹל לִרְאוֹת אֶת רַבֵּנוּ מְשַׂחֵק עִם צְעִירִים עַל הָרְחוֹב, וְרַבֵּנוּ הִסְבִּיר לוֹ אַחַר־כָּךְ: **יָדַעְתִּי שֶׁאֲנִי צָרִיךְ לְהַגִּיעַ לִ׳גְּדֻלּוֹת דְּגַדְלוּת׳ – לְהַגִּיעַ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אָז הָיִיתִי צָרִיךְ מִקֹּדֶם לַעֲבֹר דֶּרֶךְ ׳קַטְנוּת דְּקַטְנוּת׳**, כִּי אִם לֹא – זֶה לֹא יֵלֵךְ...

זֶה הַלִּמּוּד שֶׁל **״בְּהַר סִינַי״** – שֶׁאָדָם יֵדַע אֵיךְ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַ׳**סִּינַי**׳ הַזֶּה – הַ׳קַּטְנוּת׳, וְהָעִקָּר שֶׁהוּא בָּא אֶל הַצַּדִּיק וְהוּא לֹא מִתְיָאֵשׁ. הוּא בָּא לִפְנֵי הַצַּדִּיק וְאוֹמֵר ״תַּעֲזֹר לִי! אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁיֵּשׁ לִי עֵצָה!״... וַאֲזַי הַצַּדִּיק כְּבָר יָבִיא אוֹתְךָ לְ׳גַּדְלוּת דְּגַדְלוּת׳, יְלַמֵּד אוֹתְךָ שֶׁבֶּאֱמֶת לֹא פְּסַפְתָּ, אַתָּה יָכוֹל לִזְכּוֹת בֶּאֱמֶת לְאוֹתוֹ הַדָּבָר! תִּזְכֶּה לְקַיֵּם אֶת אוֹתָהּ הַמִּצְוָה מַמָּשׁ! שֶׁזֶּה מַה שֶּׁמַּמְשִׁיכָה הַתּוֹרָה וְאוֹמֶרֶת: **״בְּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם בֵּין הָעַרְבַּיִם יַעֲשׂוּ אֹתוֹ עַל מַצּוֹת וּמְרֹרִים יֹאכְלֻהוּ״**.

בַּאֲמִירַת הַגָּדָה בְּלֵיל פֶּסַח, כְּשֶׁעוֹשִׂים אֶת הַכּוֹרֵךְ, אוֹמְרִים שָׁם: **״זֵכֶר לְמִקְדָּשׁ כְּהִלֵּל״** – שֶׁזֶּה כָּל הַלִּמּוּד הָאָמוּר: עִנְיָן שֶׁל עֲנָוָה וְהַכְנָעָה. יָדוּעַ בְּדִבְרֵי הַגְּמָרָא, שֶׁהִלֵּל הוּא הַדֻּגְמָא שֶׁל עֲנָוָה וְשִׁפְלוּת, כִּלְשׁוֹן הַגְּמָרָא (שַׁבָּת ל:): **״לְעוֹלָם יְהֵא אָדָם עֲנָוְתָן כְּהִלֵּל״**; וְלָכֵן הֵם זָכוּ שֶׁהֲלָכָה כְּמוֹתָם, כִּי הֵם הָיוּ בְּהַכְנָעָה [מֵאִידָךְ, בֵּית שַׁמַּאי אוּלַי הָיוּ יוֹתֵר גְּדוֹלִים וַחֲרִיפִים וְכוּ׳, אֲבָל לְהִלֵּל הָיָה אֶת מִדַּת הָעֲנָוָה וְהַכְנָעָה!], וּבְלֵיל פֶּסַח אֲנַחְנוּ עוֹשִׂים **״זֵכֶר לְמִקְדָּשׁ״** דַּיְקָא **״כְּהִלֵּל״** – אֲנַחְנוּ רוֹצִים לָבוֹא לְבֵית־הַמִּקְדָּשׁ – **״זֵכֶר לְמִקְדָּשׁ״**, אֵיךְ? **״כְּהִלֵּל״** – עִם הַמִּדָּה שֶׁל הַ׳קַּטְנוּת׳!

וְכָךְ הוּא הֵן בְּפֶסַח רִאשׁוֹן וְהֵן בְּפֶסַח שֵׁנִי, וּכְמוֹ שֶׁמַּמְשִׁיכִים לוֹמַר שָׁם: **״כֵּן עָשָׂה חִלֵּל בִּזְמַן שֶׁבֵּית־הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קַיָּם, הָיָה כּוֹרֵךְ מַצָּה וּמָרוֹר וְאוֹכֵל בְּיַחַד, לְקַיֵּם מַה שֶּׁנֶּאֱמַר** (בַּמִּדְבָּר ט, יא) **עַל מַצּוֹת וּמְרֹרִים יֹאכְלֻהוּ״**; וּבָזֶה יֶשְׁנוֹ דִּבַּר־פֶּלֶא: יֶשְׁנָם שְׁנֵי פְּסוּקִים הַמְדַבְּרִים מֵעִנְיַן אֲכִילַת הַקָּרְבָּן וּמַצָּה וּמָרוֹר, הָרִאשׁוֹן עוֹסֵק בְּפֶסַח רִאשׁוֹן וְהַשֵּׁנִי בְּפֶסַח שֵׁנִי. הָרִאשׁוֹן מוֹפִיעַ בְּפָרָשַׁת בֹּא, כְּשֶׁכָּתוּב הַצִּוּוּי עַל פֶּסַח רִאשׁוֹן (שְׁמוֹת יב, ח) **״וּמַצּוֹת עַל מְרֹרִים יֹאכְלֻהוּ״**, וְאִלּוּ הַפָּסוּק הַשֵּׁנִי – בְּפָרָשַׁת בְּהַעֲלֹתְךָ – עוֹסֵק בְּפֶסַח שֵׁנִי, וְשָׁם כָּתוּב (בַּמִּדְבָּר ט, יא) **״עַל מַצּוֹת וּמְרֹרִים יֹאכְלֻהוּ״**. וְזֶה פְּלָאִי פְּלָאִים, שֶׁכְּשֶׁאֲנַחְנוּ מַזְכִּירִים זֹאת בְּעֵת עֲשִׂיַּת הַ׳כּוֹרֵךְ׳ בְּלֵיל פֶּסַח **׳רִאשׁוֹן׳**, מַזְכִּירִים דַּוְקָא פָּסוּק שֶׁל פֶּסַח **׳שֵׁנִי׳** – **״עַל מַצּוֹת וּמְרֹרִים יֹאכְלֻהוּ״**... מַדּוּעַ?

עַל־פִּי כָּל הָאָמוּר מוּבָן מְאֹד, דְּהִנֵּה אוֹמְרִים **״זֵכֶר לְמִקְדָּשׁ כְּהִלֵּל״** – מַזְכִּירִים אֶת עִנְיַן הַבִּטּוּל וְהַהַכְנָעָה שֶׁל הִלֵּל, וַאֲזַי מִיָּד מַזְכִּירִים דַּיְקָא אֶת הַפָּסוּק שֶׁל פֶּסַח שֵׁנִי, שֶׁזֶּה כָּל הָעִנְיָן שֶׁל הַבִּטּוּל וְהַהַכְנָעָה, וְלָכֵן נִקְרָא פֶּסַח **״קָטָן״** וּפֶסַח **״זְעֵירָא״**, לְלַמֵּד אוֹתָנוּ שֶׁזּוֹהִי הַהִתְחַזְּקוּת שֶׁלָּנוּ: **אֲפִלּוּ אִם בְּלֵיל פֶּסַח רִאשׁוֹן עֲדַיִן הָיִינוּ חוֹץ**

לְבֵית־הַמִּקְדָּשׁ, אֲבָל מַזְכִּירִים אֶת הַפְּסוּק ״עַל מַצּוֹת וּמְרֹרִים יֹאכְלֻהוּ״ – יֵשׁ הִזְדַּמְּנוּת שְׁנִיָּה: ׳פֶּסַח שֵׁנִי׳!

וְזֶה יֶשְׁנוֹ הַחִבּוּר שֶׁל ׳מַצָּה׳ וּ׳מָרוֹר׳ בְּיַחַד – **״עַל מַצּוֹת וּמְרֹרִים יֹאכְלֻהוּ״**, שֶׁזֶּה הָעִנְיָן הַנַּ״ל גַּבֵּי ׳מוֹחִין דְּגַדְלוּת׳ וּ׳מוֹחִין דְּקַטְנוּת׳, כִּי ׳מַצָּה׳ זֶה הַמּוֹחִין הֲכִי גְּדוֹלִים, מֵאֵידָךְ – ׳מָרוֹר׳ זֶה הַהֶפֶךְ [׳מָרוֹר׳ בְּגִימַטְרִיָּא ׳מָוֶת׳], שֶׁזֶּה רוֹמֵז עַל ה׳קַּטְנוּת׳, וְהִלֵּל הָרִאשׁוֹן דָּרַךְ אֵיךְ יְכוֹלִים לְחַבֵּר אֶת שְׁנֵיהֶם בְּיַחַד – **״עַל מַצּוֹת וּמְרֹרִים יֹאכְלֻהוּ״**, וּמָתַי? דַּיְקָא בְּ׳פֶּסַח שֵׁנִי׳! מְחַבְּרִים בְּיַחַד אֶת **״מַצּוֹת וּמְרֹרִים״** – הַגַּדְלוּת וְהַקַּטְנוּת, ׳הַר סִינַי׳ מִתְחַבֵּר בְּיַחַד, לוֹקְחִים הֵן אֶת הַלִּמּוּד שֶׁל ׳הַר׳ – גָּדוֹל, וְהֵן אֶת הַלִּמּוּד שֶׁל ׳סִינַי׳ – קָטָן, וְיוֹדְעִים הֵיטֵב אֵיךְ לְאַחֵד וּלְחַבֵּר אֶת שְׁנֵיהֶם יַחְדָּיו בְּאַחְדוּת אֲמִתִּית!

וְלָכֵן, אַשְׁרֵינוּ שֶׁזָּכִינוּ לְכָךְ בָּרוּךְ ה׳, וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יְקַבֵּל אֶת הָרְצוֹנוֹת שֶׁלָּנוּ לְרַחֲמִים וּלְרָצוֹן, וּבִמְהֵרָה נִזְכֶּה בֶּאֱמֶת לִרְאוֹת אֶת בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ בָּנוּי עַל תִּלּוֹ בְּעֶזְרַת ה׳, וְנִזְכֶּה לָקוּם (פסחים קטז:): **׳וְנֹאכַל שָׁם מִן הַזְּבָחִים וּמִן הַפְּסָחִים׳**; מְשִׁיחַ צִדְקֵנוּ יָבוֹא בְּקָרוֹב, וְנִזְכֶּה לִגְאֻלָּה שְׁלֵמָה!

זכות הדפסת והפצת הגיליון

לעילוי נשמת האישה הכשרה הצדקת חינקא חיה באבא בת רבי אברהם דוב ע״ה, ולע״נ הרה״ח ר׳ בנימין ביניש בן ר׳ יחזקאל שרגא נ״י ולעילוי נשמת מיכל רונית ע״ה בת שרה ויצחק.

להצלחת בנימין בן אהרן נ״י וכל משפחתו ולהצלחת כל התורמים והעוסקים במלאכת הקודש שיחיו.

ולרפואתם המהירה של
נתן יחזקאל שרגא בן חינקא חיה באבא נ״י
הילד ישי בן סילקא יעל נ״י
ולרפואת צוריאל בן סגולה סיגלית נ״י
נעמי מרים בת חוה תחי׳
סילקא יעל בת אביבה תחי׳
משה בן אירן נ״י

ולע״נ ר׳ שלמה חנוך חרש ז״ל בן ר׳ ישראל משה, האשה ליאת שרה בת מרדכי ע״ה, ר׳ יעקב דוד בן אברהם ז״ל, מרת איטה בת הירש, האישה הכשרה מרת חנה בילא בת ברוך ע״ה. ולעילוי נשמת הדסה שולמית בת יצחק מנחם שיבלט״א. לע״נ אליעזר שלמה ז״ל בן בנימין שיבלחט״א. לע״נ אהרן בן שלמה ז״ל, לע״נ הילד יהונתן ז״ל בן אושרה דינה תחי׳ ולע״נ סיוון בת אליהו ע״ה

ניתן לקבל מידי שבוע במייל את הגליון
״אשי ישראל״ בכתובת
3070817gm@gmail.com
להצטרפות לרשימה התפוצה

לתרומת עבור העלון לרפואה הצלחה וכדו׳ ניתן לפנות לטלפון: 052-7691732

breslevsheli.co.il

הודפס ׳בדפוס מוהרא״ש׳